

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α.1

Φεντερασιόν: Μετά το τέλος των Βαλκανικών πολέμων η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα, μιας πόλης με σημαντικό -για τα μέτρα της περιοχής- βιομηχανικό υπόβαθρο και με κοσμοπολίτικο χαρακτήρα, αποτέλεσε σημείο αναφοράς για το εργατικό κίνημα. Η μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση της πόλης, η Φεντερασιόν, με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την ανοιχτή σε νέες ιδέες εβραϊκή κοινότητα της πόλης, αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο για τη διάδοση σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας στη χώρα.

ΟΡΕΙΝΟΙ: Πολιτική παράταξη με μεγαλύτερη απήχηση που συγκροτήθηκε μέσα στην εθνοσυνέλευση του 1862-1864. Απαρτίστηκαν από διάφορες ομάδες (υπό τον Δ. Γρίβα και τον Κ. Κανάρη) με κοινό στόχο την αντίσταση στην πολιτική των πεδινών. Βρήκαν υποστηρικτές μεταξύ των μικροκαλλιεργητών, των κτηνοτρόφων, των εμπόρων και των πλοιοκτητών.

Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ): Ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 1923 με πρωτοβουλία της ΚΤΕ. Αποτέλεσε αυτόνομο οργανισμό με πλήρη νομική υπόσταση, είχε έδρα την Αθήνα και βασική της αποστολή ήταν να εξασφαλίσει στους πρόσφυγες παραγωγική απασχόληση και οριστική στέγαση. Έργο της ήταν κατά βάση η αγροτική αποκατάσταση. Στα πλαίσια της αστικής αποκατάστασης πρόσφερε οικονομική βοήθεια σε περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων, οικοτεχνικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων (όπως η ταπητουργία). Η ΕΑΠ λειτούργησε μέχρι το τέλος του 1930. Με ειδική σύμβαση μεταβίβασε στο Ελληνικό Δημόσιο την περιουσία της, καθώς και τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει απέναντι στους πρόσφυγες.

ΘΕΜΑ Α.2

1. Σωστό, Σχ. Βιβλίο σελ. 42
2. Λάθος, Σχ. βιβλίο σελ. 52
3. Σωστό, Σχ. Βιβλίο σελ. 73-74
4. Σωστό, Σχ. Βιβλίο σελ. 148
5. Λάθος, Σχ. Βιβλίο σελ. 213

ΘΕΜΑ Β.1

α) Σχ. Βιβλίο σελ. 96-97 «Οι Φιλελεύθεροι προκήρυξαν εξ ολοκλήρου το σύνταγμα».

β) Σχ. Βιβλίο σελ. 144 «Το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου .... απέναντι στην Ελλάδα».

Σχ. Βιβλίο σελ. 50 «Το Νοέμβριο του 1920 ..... χωρίς αντίκρισμα».

ΘΕΜΑ Β.2

Σχ. Βιβλίο σελ. 169 «Οι πρόσφυγες είχαν ζήσει .... της σημερινή ελληνικής ταυτότητας».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1. Σχολικό εγχειρίδιο σ. 208: «Το θετικό κλίμα ... βαρύ κλίμα διχασμού».

ΒΙΒΛΙΟ	ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ
«Το θετικό και αισιόδοξο ... σε δεσποτική συμπεριφορά»	<p>Κείμενο Β: Επιβεβαιώνεται μέσω των λόγων του γενικού προξένου της Αγγλίας Εσμέ Χάουαρντ ο αυταρχισμός του Γεωργίου, ο οποίος ήταν αντισυνταγματικός και δεν ήθελε να συνεργαστεί με την κυβέρνηση («Ο τότε γενικός πρόξενος ... το συνταγματικό πολίτευμα»). Θεωρούσε ότι οι κοινοβουλευτικές κυβερνήσεις είναι άχρηστες και ότι μόνο με αυστηρή πειθαρχία προς το πρόσωπό του μπορεί να κυβερνηθεί σωστά η Κρητική Πολιτεία, επηρεασμένος βέβαια από την εμπειρία του ως ναυάρχου («Μου είχε πει ... προικοδοτήσει το νησί»).</p> <p>Κείμενο Α: Συμπληρώνει ότι, σύμφωνα με την άποψη του Βενιζέλου, η θέσπιση του Συντάγματος δεν οδήγησε στην πραγματική αυτονομία του νησιού, αλλά διαμόρφωσε ένα ιδιότυπο καθεστώς, καθώς το νησί βρισκόταν υπό την κυριαρχία των 4 Μεγάλων Δυνάμεων και το Σύνταγμα δεν εφαρμοζόταν αυστηρά από τον Ύπατο Αρμοστή. Το μόνο που επιτεύχθηκε με τη σύνταξή του ήταν να αυξηθεί η αβεβαιότητα για την πολιτική κατάσταση του νησιού («Οι εξελίξεις αυτές ... της νήσου καταστάσεως»).</p>
«Επιπλέον, η ασάφεια ... των Κρητών»	
«Αλλά το πιο σημαντικό ... Βενιζέλου»	<p>Κείμενο Γ: Επιβεβαιώνεται ως αιτία αντιπαράθεσης Βενιζέλου και Γεωργίου η ανησυχία του πρώτου για την τύχη της Κρήτης («Μία ακόμα γενεσιουργός αιτία ... με την τύχη της Κρήτης»)</p>
«Ο Γεώργιος πίστευε ... του τόπου μου!»	<p>Κείμενο Γ: Επισημαίνεται ότι ο Γεώργιος δεν ενημέρωνε τους συμβούλους του για τις διαπραγματεύσεις και τα διαβήματά του προς τις Μ. Δυνάμεις, γεγονός που αύξησε τη δυσπιστία και την καχυποψία του Βενιζέλου («Η άγνοια του περιεχομένου ... με τον Βενιζέλο»).</p>
«Κακοί σύμβουλοι ... κλίμα διχασμού»	

ΘΕΜΑ Δ1

Α) Από το βιβλίο: σ. 31, «Το 1830...κρατικής του συγκρότησης» και σ. 31-32: «Οι χερσαίες συγκοινωνίες...(για παράδειγμα, οι αγγαρείες των αγροτών στην κατασκευή δρόμων)».

<p>BIBΛΙΟ</p> <p>«Το 1830...κρατικής του συγκρότησης» και «Οι χερσαίες συγκοινωνίες ... στην κατασκευή δρόμων.»</p>	<p>ΠΑΡΑΘΕΜΑ Γ:</p> <p>Ο ρόλος του οδικού δικτύου ήταν περιορισμένος. Το οδικό δίκτυο λειτουργούσε ως μέσο αρχικά οικονομικής διείσδυσης και αργότερα ως μέσο επικοινωνίας. Επισημαίνεται η αργή ανάπτυξη της κοινωνικής δομής.</p> <p>ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α:</p> <p>Ο πίνακας αναφέρεται στην εξέλιξη του οδικού δικτύου στην Ελλάδα την περίοδο 1830-1912.</p>
---	--

Πράγματι την περίοδο 1830-1872 η ανάπτυξη του οδικού δικτύου δεν παρουσιάζει σημαντική ανάπτυξη (1830, 13 χιλιόμετρα-1872, 502 χιλιόμετρα).

Β) Από το βιβλίο: σ. 32, «Η πύκνωση του οδικού δικτύου ... οδικού δικτύου»
Από το βιβλίο : σ.80, «Το τρικουπικό κόμμα παρουσίασε ένα ... το οποίο ανάμεσα στα άλλα προέβλεπε: Ανάπτυξη της οικονομίας και κυρίως ενίσχυση της γεωργίας και βελτίωση της άμυνας και της υποδομής, κατά κύριο λόγο του συγκοινωνιακού δικτύου της χώρας»

<p>BIBLIO</p> <p>«Η πύκνωση του οδικού δικτύου..και τις αρχές του 20ού.» (σ. 32) Επίσης, το τρικουπικό κόμμα παρουσίασε ένα ..το οποίο προέβλεπε: Βελτίωση της άμυνας και της υποδομής, κατά κύριο λόγο του συγκοινωνιακού δικτύου της χώρας (σ. 80)</p>	<p>ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β</p> <p>Το ιστορικό παράθεμα β' προσθέτει ότι βασική παράμετρος της πολιτικής του Τρικούπη ήταν τα δημόσια έργα, κυρίως της συγκοινωνίας. Στον τομέα αυτό επήλθε μεγάλη επιτυχία. Προσθέτει το μεγάλος κόστος μεταφοράς των προϊόντων στην εσωτερική αγορά. Για παράδειγμα, τα δημητριακά είχαν διαφορετική τιμή στο Ναύπλιο από ό,τι στην Αθήνα, το ίδιο και για τα τούβλα (αύξηση κόστους λόγω της μεταφοράς από Μαραθώνα σε Αθήνα). Το 1887 το κόστος των προϊόντων ήταν διαφορετικό από περιοχή σε περιοχή. Άρα, η ανάπτυξη του εσωτερικού δικτύου προϋπόθεση για ανάπτυξη και εσωτερικής αγοράς.</p> <p>ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α</p> <p>Ο πίνακας αναφέρεται στην εξέλιξη του οδικού δικτύου την περίοδο 1830-1912. Την περίοδο 1882-1912 το οδικό δίκτυο γνωρίζει σημαντική εξέλιξη και αντιστοιχεί στην βασική παράμετρο της πολιτικής του Τρικούπη και των προτεραιοτήτων του ελληνικού κράτους (1882 → 1.122χλμ. – 1912 → 4.637χλμ.)</p> <p>ΠΑΡΑΘΕΜΑ Γ</p> <p>Προσθέτει ότι η πολιτική Τρικούπη πέτυχε στον τομέα της οδοποιίας. Η υλική πρόοδος συνδέεται με την ανάπτυξη των συγκοινωνιών και το γενικότερο εκσυγχρονιστικό πρόγραμμα του Τρικούπη τη δεκαετία 1870-1880.</p>
--	---

Γ) Από το βιβλίο: σ. 32, «Στους ανασταλτικούς παράγοντες ... μεγάλο τμήμα της χώρας.»

